

**REPORT OF THE
ONE DAY STATE LEVEL SEMINAR ON THE TOPIC
LANGUOR IN LITERATURE
Sunday, 17 October 2021**

Organised By

Marathi Kavi Lekhak Sanghatana
Nagpur District & Ramtek Taluka

In Collaboration with

MARATHI & ENGLISH DEPARTMENTS OF

Vidyasagar Education Society, Ramtek

Vidyasagar Kala Mahavidyalaya

Khairi (Bijewada), Ramtek, Dist-Nagpur, 441106, (MS)

E-mail: info@vidyasagarartscollege.org Website: www.vidyasagarartscollege.org

Programme Schedule

About the Seminar & Organizing Institutions	Dr. Sawan Dharmपुरiwar Dept. of English, Vidyasagar Kala Mahavidyalaya & National Joint Secretary, Marathi Kavi Lekhak Sanghatana
Introductory Address	Dr P. K.U. Pillai, Principal, Vidyasagar Kala Mahavidyalaya, Khairi Ramtek
Introduction of Chief Guests & Resource Persons	Dr. Girish N. Sapate Head, Dept. of Marathi, Vidyasagar Kala Mahavidyalaya & Joint Secretary MKLS, Nagpur District
Address of the Chief Guest	Dr. Dr. Ashok Kale President MKLS, Nagpur District & Ex Principal M.B. Patel College Sakoli
Address of Resource Person	Dr. Ajay Chikate Writer, Poet & Head Dept. of Marathi, Pandharinath Mahavidyalaya, Narkhed
Address of Resource Person	Dr. Jagadish Gujarkar Poet & Critic, Ramtek
Presidential Address	Dr. Aruna Sabane National General Secretary, Marathi Kavi Lekhak Sanghatana
Person-in-charge (Anchor)	Dr. Pavan Kamadi President, Marathi Kavi Lekhak Sanghatana, Ramtek Branch
Votes of Thanks	Prof. Ravindra Pantavane Asst. Professor, Vidyasagar Kala Mahavidyalaya, Khairi Ramtek

Photographs

Media Reports

Sakal 19/10/2021

साहित्यातील मरगळ ही तात्पुरत्या स्वरूपाची

अरुणा सबाने: रामटेक येथे 'साहित्यातील मरगळ' या विषयावर परिसंवाद

सकाळ वृत्तसेवा

रामटेक, ता.१८: साहित्यात साचलेपणा, गढूळपणा वा मरगळ आली तरी ती तात्पुरत्या स्वरूपाची असते. ती वेळोवेळी दूर करण्याचे कामही त्या त्या काळातील जाणकार साहित्यिकच करीत असतात, असे मत प्रसिद्ध सामाजिक कार्यकर्त्या, साहित्यिक व मराठी कवी लेखक संघटनेच्या राष्ट्रीय सरचिटणीस अरुणाताई सबाने यांनी प्रतिपादित केले.

कवी- लेखक संघटना, नागपूर जिल्हातर्फे 'साहित्यातील मरगळ' या साहित्य प्रांतातील महत्त्वाच्या विषयावर रामटेक येथील समर्थ शाळेत १७ ऑक्टोबर रोजी आयोजित एक

दिवसीय राज्यस्तरीय परिसंवादाच्या अध्यक्ष म्हणून त्या बोलत होत्या.

परिसंवादाचे प्रमुख वक्ते म्हणून पंढरीनाथ कला व वाणिज्य महाविद्यालय नरखेड येथील सहयोगी प्राध्यापक व मराठी विभागप्रमुख कवी व समीक्षक प्रा. डॉ.अजय चिकाटे तसेच रामटेक येथील प्रसिद्ध समीक्षक व कवी डॉ.जगदीश गुजरकर हे उपस्थित होते. डॉ. अजय चिकाटे यांनी प्रत्येकच कालखंडात साहित्यात मरगळ निर्माण होत असते. परंतु ती कायमस्वरूपी टिकून राहत नाही. साहित्य व्यवहार हा मोठ्या प्रमाणात सुरूच असतो. अशा प्रकारचे विषय हे चर्चेला आले पाहिजे, असे त्यांनी वक्तव्य केले. डॉ.जगदीश गुजरकर यांनी आपल्या प्रखर आणि सडेतोड

रामटेक :लेखिका अरुणा सबाने विचार व्यक्त करताना. मंचावर अजय चिकाटे, अशोक काळे, अशोक काळे, सावन धर्मपुरीवार आदी मान्यवर.

विचारांनी या परिसंवादात खरी रंगत आणली.

आज ग्रंथालये बंद पडत आहेत, चुकीचे साहित्य अभ्यासक्रमात लावल्या जात आहे. समीक्षेच्या क्षेत्रात मरगळ निर्माण झाली आहे.

लेखक ही राष्ट्रीय संपत्ती असून पिढीचा पिढीशी संवाद होणे गरजेचे आहे. चांगली समीक्षा निर्माण झाल्याशिवाय साहित्यातील मरगळ दूर होऊ शकत नाही, असे त्यांनी आपल्या विचारातून स्पष्ट केले.

मराठी कवी लेखक संघटनेचे राष्ट्रीय सहसचिव व विद्यासागर कला महाविद्यालयातील इंग्रजी विभागातील प्रा.डॉ.सावन धर्मपुरीवार, संघटनेचे नागपूर जिल्हाध्यक्ष कवी डॉ.अशोक काळे, जिल्हा सचिव डॉ.मंजुषा

सावरकर, संघटक डॉ.ज्योत्सना कदम, सुजाता लोखंडे, रामटेक येथील ज्येष्ठ कवी श्रीरामजी अस्तनकर, रामटेकच्या समर्थ शिक्षण मंडळाचे सचिव ऋषिकेश किमतकर यांची कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती होती.

प्रास्ताविक डॉ. अशोक काळे यांनी केले. भूमिका डॉ.सावन धर्मपुरीवार यांनी मांडली. पाहुण्यांचा परिचय डॉ.गिरीश सपाटे यांनी केला. आभार प्रा. रवींद्र पानतावणे यांनी मानले. संचालन डॉ.पवन कामडी यांनी मानले. आयोजनासाठी प्रा. संतोष ठकरले, दिनेश बसेने, उमा काठीकर, शिल्पा डोमणे, मिनाज चौचतोड, राजेंद्र बावनकुळे यांनी सहकार्य केले.

Lokshahi Warta 19/10/2021

साहित्यातील मरगळ ही तात्पुरत्या स्वरूपाची

शहर वार्ताहर / वामटेक

साहित्यात साचलेपणा, गढूळपणा वा मरगळ आली तरी ती तात्पुरत्या स्वरूपाची असते. ती वेळोवेळी दूर करण्याचे कामही त्या त्या काळातील जाणकार साहित्यिकच करीत असतात, असे मत प्रसिद्ध सामाजिक कार्यकर्त्या, साहित्यिक व मराठी कवी लेखक संघटनेच्या राष्ट्रीय सरचिटणीस अरुणा सबाने यांनी मत व्यक्त केले.

कवी लेखक संघटना, नागपूर जिल्हा आणि मराठी व इंग्रजी विभाग, विद्यासागर कला महाविद्यालय खैरी (जिल्हाड) रामटेक यांच्या संयुक्त विद्यमाने साहित्यातील मरगळ या साहित्य

अरुणा सबाने यांचे मत : रामटेक येथे साहित्यातील मरगळ या विषयावर परिसंवाद

प्रांतातील महत्त्वाच्या विषयावर रामटेक येथील समर्थ शाळेत राखिबार, १७ ऑक्टोबर रोजी आयोजित एक दिवसीय राज्यस्तरीय परिसंवादाचे अध्यक्ष म्हणून पंढरीनाथ कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नरखेड येथील सहयोगी प्राध्यापक व मराठी विभागप्रमुख कवी व समीक्षक प्रा. डॉ. अजय चिकाटे तसेच रामटेक येथील प्रसिद्ध समीक्षक व कवी डॉ. जगदीश गुजरकर हे उपस्थित होते.

परिसंवादाचे प्रमुख वक्ते म्हणून पंढरीनाथ कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नरखेड येथील सहयोगी प्राध्यापक व मराठी विभागप्रमुख कवी व समीक्षक प्रा. डॉ. अजय चिकाटे तसेच रामटेक येथील प्रसिद्ध समीक्षक व कवी डॉ. जगदीश गुजरकर हे उपस्थित होते.

डॉ. अजय चिकाटे यांनी प्रत्येकच कालखंडात साहित्यात मरगळ निर्माण होत असते. परंतु, ती कायमस्वरूपी टिकून राहत नाही. साहित्य व्यवहार हा मोठ्या प्रमाणात सुरूच असतो. अशाप्रकारचे विषय हे चर्चेला आले पाहिजे, असे त्यांनी वक्तव्य केले. डॉ. जगदीश गुजरकर यांनी आपल्या प्रखर आणि सडेतोड विचारांनी या परिसंवादात खरी रंगत आणली. आज ग्रंथालये बंद पडत आहेत, चुकीचे साहित्य अभ्यासक्रमात लावल्या जात आहे. समीक्षेच्या क्षेत्रात मरगळ निर्माण

झाली आहे. लेखक ही राष्ट्रीय संपत्ती असून, पिढीचा पिढीशी संवाद होणे गरजेचे आहे. चांगली समीक्षा निर्माण झाल्याशिवाय साहित्यातील मरगळ दूर होऊ शकत नाही, असे त्यांनी आपल्या विचारातून स्पष्ट केले.

मराठी कवी लेखक संघटनेचे राष्ट्रीय सहसचिव व विद्यासागर कला महाविद्यालयातील इंग्रजी विभागातील प्रा. डॉ. सावन धर्मपुरीवार, संघटनेचे नागपूर जिल्हाध्यक्ष कवी डॉ. अशोक काळे, जिल्हा सचिव डॉ. मंजुषा सावरकर, संघटक डॉ. ज्योत्सना

कदम, सुजाता लोखंडे, रामटेक येथील ज्येष्ठ कवी श्रीराम अस्तनकर, रामटेकच्या समर्थ शिक्षण मंडळाचे सचिव ऋषिकेश किमतकर यांची कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती होती. प्रास्ताविक डॉ. अशोक काळे यांनी केले, तर भूमिका डॉ. सावन धर्मपुरीवार यांनी मांडली. पाहुण्यांचा परिचय डॉ. गिरीश सपाटे यांनी केला. संचालन डॉ. पवन कामडी यांनी केले, तर आभार प्रा. रवींद्र पानतावणे यांनी मानले. आयोजनाकरिता प्रा. संतोष ठकरले, दिनेश बसेने, उमा काठीकर, शिल्पा डोमणे, मिनाज चौचतोड, राजेंद्र बावनकुळे यांनी सहकार्य केले.

साहित्यातील मरगळ ही तात्पुरत्या स्वरूपाची

रामटेक, वार्ताहर. साहित्यात साचलेपणा, गढूळपणा वा मरगळ आली तरी ती तात्पुरत्या स्वरूपाची असते. ती वेळोवेळी दूर करण्याचे कामही त्या त्या काळातील जाणकार साहित्यिक करीत असतात, असे मत प्रसिद्ध सामाजिक कार्यकर्त्या, साहित्यिक व मराठी कवी लेखक संघटनेच्या राष्ट्रीय सरचिटणीस अरुणा सबाने यांनी प्रतिपादित केले. कवी लेखक संघटना, नागपूर जिल्हा आणि 'मराठी व इंग्रजी विभाग, विद्यासागर कला म हा विद्यालय, खेरी (विजेवाडा) रामटेक यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'साहित्यातील मरगळ' या साहित्य प्रांतातील महत्वाच्या विषयावर रामटेक येथील समर्थ शाळेत आयोजित एक दिवसीय राज्यस्तरीय परिसंवादाच्या

अध्यक्ष म्हणून त्या बोलत होत्या. परिसंवादाचे प्रमुख वक्ते म्हणून पंढरीनाथ कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नरखेड येथील सहयोगी प्राध्यापक व मराठी विभागप्रमुख कवी व समीक्षक प्रा. डॉ. अजय चिकाटे तसेच रामटेक

येथील प्रसिद्ध समीक्षक व कवी डॉ. जगदीश गुजरकर हे उपस्थित होते. डॉ. अजय चिकाटे यांनी प्रत्येक कालखंडात साहित्यात मरगळ निर्माण होत असते. परंतु ती कायमस्वरूपी टिकून राहत नाही. साहित्य व्यवहार हा मोठ्या प्रमाणात

सुरूच असतो. अशा प्रकारचे विषय हे चर्चेला आले पाहिजे, असे त्यांनी वक्तव्य केले. डॉ. जगदीश गुजरकर यांनी आपल्या प्रखर आणि सडेतोड विचारांनी या परिसंवादात खरी रंगत आणली. आज ग्रंथालये बंद पडत आहेत, चुकीचे साहित्य अभ्यासक्रमात लावल्या जात आहे. समीक्षेच्या क्षेत्रात मरगळ निर्माण झाली आहे. लेखक ही राष्ट्रीय संपत्ती असून पिढीचा पिढीशी संवाद होणे गरजेचे आहे. चांगली समीक्षा निर्माण झाल्याशिवाय साहित्यातील मरगळ दूर होऊ शकत नाही. असे त्यांनी आपल्या विचारातून स्पष्ट केले. मराठी कवी लेखक संघटनेचे राष्ट्रीय सहसचिव व विद्यासागर कला महाविद्यालयातील प्रा. डॉ. सावन धर्मपुरीवार, संघटनेचे

जिल्हाध्यक्ष कवी डॉ. अशोक काळे, जिल्हा सचिव डॉ. मंजुषा सावरकर, संघटक डॉ. ज्योत्सना कदम, सुजाता लोखंडे, रामटेक येथील ज्येष्ठ कवी श्रीराम अस्टनकर, रामटेकच्या समर्थ शिक्षण मंडळाचे सचिव ऋषिकेश किमतकर यांची कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. अशोक काळे यांनी केले तर भूमिका डॉ. सावन धर्मपुरीवार यांनी मांडली. पाहण्याचा परिचय डॉ. गिरीश सपाटे यांनी केला. आभार प्रा. रवींद्र पानतावणे यांनी मानले. सूत्रसंचालन डॉ. पवन कामडी यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या सफल आयोजनासाठी प्रा. संतोष ठकरेले, दिनेश बसेने, उमा काठीकर, शिल्पा डोमणे, मिनाज पैचतोड, राजेंद्र बावनकुळे यांनी प्रयत्न केले.

साहित्यातील मरगळ ही तात्पुरत्या स्वरूपाची

पार वार्ताहर / रामटेक

साहित्यात साचलेपणा, गढूळपणा वा मरगळ आली तरी ती तात्पुरत्या स्वरूपाची असते. ती वेळोवेळी दूर करण्याचे कामही त्या त्या काळातील जाणकार साहित्यिक करीत असतात, असे मत प्रसिद्ध सामाजिक कार्यकर्त्या, साहित्यिक व मराठी कवी लेखक संघटनेच्या राष्ट्रीय सरचिटणीस अरुणा सबाने यांनी मत व्यक्त केले. कवी लेखक संघटना, नागपूर जिल्हा आणि 'मराठी व इंग्रजी विभाग, विद्यासागर कला महाविद्यालय खेरी (विजेवाडा) रामटेक यांच्या संयुक्त विद्यमाने साहित्यातील मरगळ या साहित्य

अरुणा सबाने यांचे मत : रामटेक येथे साहित्यातील मरगळ या विषयावर परिसंवाद

प्रांतातील महत्वाच्या विषयावर रामटेक येथील समर्थ शाळेत रविवार, १७ ऑक्टोबर रोजी आयोजित एक दिवसीय राज्यस्तरीय परिसंवादाचे आयोजन पार पडले, याप्रसंगी अध्यक्षीय भाषणात त्या बोलत होत्या.

परिसंवादाचे प्रमुख वक्ते म्हणून पंढरीनाथ कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नरखेड येथील सहयोगी प्राध्यापक व मराठी विभागप्रमुख कवी व समीक्षक प्रा. डॉ. अजय चिकाटे तसेच रामटेक येथील प्रसिद्ध समीक्षक व कवी डॉ. जगदीश गुजरकर हे उपस्थित होते.

डॉ. अजय चिकाटे यांनी प्रत्येक कालखंडात साहित्यात मरगळ निर्माण होत असते. परंतु, ती कायमस्वरूपी टिकून राहत नाही. साहित्य व्यवहार हा मोठ्या प्रमाणात सुरूच असतो. अशाप्रकारचे विषय हे चर्चेला आले पाहिजे, असे त्यांनी

वक्तव्य केले. डॉ. जगदीश गुजरकर यांनी आपल्या प्रखर आणि सडेतोड विचारांनी या परिसंवादात खरी रंगत आणली. आज ग्रंथालये बंद पडत आहेत, चुकीचे साहित्य अभ्यासक्रमात लावल्या जात आहे. समीक्षेच्या क्षेत्रात मरगळ निर्माण

झाली आहे. लेखक ही राष्ट्रीय संपत्ती असून, पिढीचा पिढीशी संवाद होणे गरजेचे आहे. चांगली समीक्षा निर्माण झाल्याशिवाय साहित्यातील मरगळ दूर होऊ शकत नाही, असे त्यांनी आपल्या विचारातून स्पष्ट केले.

मराठी कवी लेखक संघटनेचे राष्ट्रीय सहसचिव व विद्यासागर कला महाविद्यालयातील इंग्रजी विभागातील प्रा. डॉ. सावन धर्मपुरीवार, संघटनेचे नागपूर जिल्हाध्यक्ष कवी डॉ. अशोक काळे, जिल्हा सचिव डॉ. मंजुषा सावरकर, संघटक डॉ. ज्योत्सना

कदम, सुजाता लोखंडे, रामटेक येथील ज्येष्ठ कवी श्रीराम अस्टनकर, रामटेकच्या समर्थ शिक्षण मंडळाचे सचिव ऋषिकेश किमतकर यांची कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती होती. प्रास्ताविक डॉ. अशोक काळे यांनी केले, तर भूमिका डॉ. सावन धर्मपुरीवार यांनी मांडली. पाहण्याचा परिचय डॉ. गिरीश सपाटे यांनी केला. संचालन डॉ. पवन कामडी यांनी केले, तर आभार प्रा. रवींद्र पानतावणे यांनी मानले. आयोजनाकरिता प्रा. संतोष ठकरेले, दिनेश बसेने, उमा काठीकर, शिल्पा डोमणे, मिनाज पैचतोड, राजेंद्र बावनकुळे यांनी सहकार्य केले.